RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 233.420 van 7 januari 2016
in de zaak A. 213.750/VII-39.224.

In zake : 1. de VZW UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS ANTWERPEN
2. de VZW ONZE-LIEVE-VROUWZIEKENHUIS
3. het UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS GENT
4. de VZW CLINIQUES UNIVERSITAIRES SAINT-LUC
5. de CENTRE HOSPITALIER UNIVERSITAIRE DE LIÈGE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Geert Van Grieken
kantoor houdend te 2970 Schilde
Wijnegemsteenweg 83-85
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE-
EN INVALIDITEITSVERZEKERING (RIZIV)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Pierre Slegers en Céline Vannieuwenhuysen
kantoor houdend te 1050 Brussel
Eugène Flageyplein 18
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep strekt tot de nietigverklaring van “de beslissingen waarbij (1) het Verzekeringscomité van het RIZIV de akkoordverklaring betreffende de tegemoetkoming door de verplichte verzekering in de kosten van de percutaan implanteerbare klepstent in aortapositie goedkeurt, en (2) het RIZIV deze akkoordverklaring ter ondertekening voorlegt aan de belanghebbenden met verzoek beide exemplaren van de akkoordverklaring na ondertekening tegen uiterlijk 16 juli 2014 terug te sturen naar: RIZIV”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verzoekende partijen hebben een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur Jozef Stevens heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Philippe Vande Casteele, die loco advocaat Geert Van Grieken verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Pierre Slegers, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Jozef Stevens heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Gegevens van de zaak

3.1. Overeenkomstig artikel 35, § 4, 5°, van het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen stelt de Technische Raad voor implantaten voor beperkte klinische

toepassing de modaliteiten van de evaluatie, de vergoedingscriteria en het bedrag van de verzekeringstegemoetkoming voor en maakt hij zijn voorstel over aan de Overeenkomstencommissie verstrekkers van implantaten-verzekerings-instellingen, die het na advies ter goedkeuring voorlegt aan het Verzekeringscomité.

3.2. Op 30 juni 2014 keurt het Verzekeringscomité de akkoordverklaring goed waarbij in toepassing van artikel 35, § 4, 5°, van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, een regeling is uitgewerkt en de modaliteiten zijn vastgesteld voor de tegemoetkoming door de verplichte verzekering in de kosten van de percutaan implanteerbare klepstent in aortapositie bij rechthebbenden die voldoen aan de indicaties zoals vermeld in de akkoordverklaring.

3.3. Artikel 4.1 van de overeenkomst bepaalt de voorwaarden waaraan de verplegingsinrichting moet beantwoorden om te kunnen toetreden tot de akkoordverklaring.

3.4. Deze akkoordverklaring wordt onder meer aan de verzoekende partijen overgemaakt met een brief van 8 juli 2014. In de brief wordt verzocht om het bijgaand formulier waaruit blijkt dat zij aan de criteria voldoen en beide exemplaren van de akkoordverklaring, na ondertekening tegen uiterlijk 16 juli 2014 terug te sturen naar de verwerende partij.

De brief luidt als volgt:

> "Nieuwe akkoordverklaring betreffende de percutaan implanteerbare klepstent in aortapositie vanaf 1 augustus 2014
>
> Geachte,
>
> Tijdens zijn vergadering van 30 juni 2014 heeft het Verzekeringscomité de akkoordverklaring betreffende de tegemoetkoming door de verplichte verzekering in de kosten van de percutaan implanteerbare klepstent in aortapositie, die volgt als bijlage, goedgekeurd.
>
> Hierbij gaan twee exemplaren van de bovenvermelde akkoordverklaring die ik u en de daartoe gemachtigde verantwoordelijke personen ter

ondertekening voorleg. Gelieve mij het bijgaand formulier waaruit blijkt dat u aan de criteria voldoet alsook beide exemplaren van de akkoordverklaring na ondertekening tegen uiterlijk 16 juli 2014 terug te sturen naar volgend adres:

RIZIV
Dienst voor geneeskundige verzorging
Sectie Implantaten, lokaal T574
Tervurenlaan 211
1150 BRUSSEL

Het voor u bestemde exemplaar zal u nadien toegezonden worden.

We wensen er uw aandacht op te vestigen dat de huidige overeenkomst loopt tot en met 31 juli 2017. De aanvraagdossiers met implantatiedatum vanaf 1 augustus 2014 zullen pas behandeld worden vanaf het ogenblik dat de ondertekende overeenkomst in ons bezit is.

Indien u niet wenst toe te treden tot de nieuwe overeenkomst weet ik u dank om dit aan mijn directie per e-mail (implant@riziv.fgov.be) mee te delen.

Voor verdere inlichtingen kan u steeds bij mijn directie terecht".

3.5. De verzoekende partijen dienen tijdig een aanvraag in om toe te treden tot de akkoordverklaring.

3.6 De aanvragen worden op 28 juli 2014 besproken in het Verzekeringscomité.

3.7. Op 4 september 2014 dient de raadsman van de verzoekende partijen klacht in bij de federale ombudsman voor de eerste, tweede, vierde en vijfde verzoekende partij en op 11 september 2014 voor de derde verzoekende partij. De klacht is gericht tegen de beslissingen die het voorwerp uitmaken van het voorliggend beroep. Met een brief van 16 september 2014 deelt de federale ombudsman mee dat de klacht onontvankelijk is.

IV. Ontvankelijkheid

4. In de laatste memorie werpt de verwerende partij als exceptie op dat de eerste bestreden beslissing, als voorstel om een overeenkomst te sluiten, voor de verzoekende partijen een louter voorbereidende handeling vormt waaruit zij rechten noch plichten putten, en die voor hen geen nieuwe rechtstoestand creëert.

De tweede bestreden beslissing is volgens haar, als “loutere uitvoering van de eerste handeling”, waarbij “de tekst van de akkoordverklaring en de mogelijkheid om toe te treden (...) aan de mogelijke inschrijvers wordt meegedeeld, alsmede de informatie over het tijdstip om deze mededeling te maken”, een loutere mededeling, en eveneens geen beslissing die rechtsgevolgen in het leven roept.

Voorst stelt zij dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij de nietigverklaring van de bestreden beslissingen.

5. De verzoekende partijen betogen in hun laatste memorie dat het Verzekeringscomité in de eerste bestreden beslissing eenzijdig de “tegemoetkomingreglementering” bepaalt, en in de tweede bestreden beslissing, eveneens eenzijdig, beslist om deze akkoordverklaring voor te leggen aan de belanghebbenden. Zij noemen beide beslissingen aanvechtbaar.

Beoordeling

De administratieve rechtshandeling

6. Artikel 35, § 4, 5° van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, zoals van toepassing op het ogenblik van de bestreden beslissing, bepaalt:

> “Art. 35
> (...)
> § 4. Vergoedingscriteria.
> (...)
> 5° Voor de implantaten van categorie 5, zoals gedefinieerd in § 3, II., stelt de Technische Raad voor Implantaten de modaliteiten van de evaluatie, de vergoedingscriteria en het bedrag van de verzekeringstegemoetkoming voor en maakt zijn voorstel over aan de Overeenkomstencommissie verstrekkers van implantaten-verzekeringsinstellingen die het na advies ter goedkeuring voorlegt aan het Verzekeringscomité”.

De eerste bestreden beslissing stelt onder meer:

> "In deze akkoordverklaring is, in toepassing van artikel 35, § 4, 5°, van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, een regeling uitgewerkt en zijn de modaliteiten vastgesteld voor de tegemoetkoming door de verplichte verzekering in de kosten van de percutaan implanteerbare klepstent in aortapositie, verder genoemd 'percutane aortaklep', bij rechthebbenden die voldoen aan de indicaties zoals vermeld onder punt 3".

Het uitwerken van een "regeling" en "vaststellen van de modaliteiten" voor de tegemoetkoming aan rechthebbenden vormen onmiskenbaar een administratieve rechtshandeling in de zin van artikel 19 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, die vatbaar is voor een beroep tot nietigverklaring.

Het geschil heeft betrekking op de eenzijdige administratieve rechtshandeling waarbij het Verzekeringscomité, na onderzoek van de kandidaturen, beslist met welke kandidaat zij de overeenkomst wenst af te sluiten.

Belang

7. De voorliggende techniek, die bestaat in een "akkoordverklaring" is een geëigend werkinstrument in het kader van het gezondheidsrecht, waardoor voor specifieke medische prestaties wordt voorzien in een vergoeding via de verplichte verzekering. Door deze techniek worden aan zorgverstrekkers bepaalde voorwaarden opgelegd met het oog op de tegemoetkoming. Het instemmen met de akkoordverklaring is een noodzakelijke voorwaarde voor de verzoekende partijen om een "erkende percutane aortaklep" rechtstreeks ter beschikking van patiënten te stellen met een tegemoetkoming van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De beide bestreden rechtshandelingen zijn nauw met elkaar verbonden. De verzoekende partijen voeren trouwens ook grieven aan tegen voorschriften verbonden aan de akkoordverklaring zelf, zodat de ontvankelijkheid

van het beroep op dit vlak verbonden is met de beoordeling van het middel.

De omstandigheid dat de verzoekende partijen de akkoordverklaring hebben ondertekend, waarna een overeenkomst is tot stand gekomen, belet dan ook niet dat zij belang hebben bij de gebeurlijke nietigverklaring van de bestreden beslissingen.

Laatijdigheid

8. Uit het verslag van de auditeur blijkt dat het verzoekschrift alleszins op 26 september 2014 vaste datum heeft verkregen.

Artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad State bepaalt dat de verjaringstermijnen voor de annulatieberoepen slechts een aanvang nemen op voorwaarde dat de betekening door de administratieve overheid van de akte of van de beslissing met individuele strekking het bestaan van die beroepen alsmede de in acht te nemen vormvoorschriften en termijnen vermeldt. Indien aan die verplichting niet wordt voldaan, nemen de verjaringstermijnen een aanvang vier maanden nadat de betrokkene in kennis werd gesteld van de akte of van de beslissing met individuele strekking.

De bestreden beslissingen zijn individuele beslissingen die aan de verzoekende partijen ter kennis moesten worden gebracht. Bijgevolg vallen zij binnen het toepassingsgebied van deze wetsbepaling. Aangezien bij die kennisgeving de toepasselijke beroepsmogelijkheden, vormvoorschriften en termijnen niet werden vermeld, heeft de beroepstermijn slechts een aanvang genomen vier maanden na de kennisgeving. Het beroep werd binnen die termijn ingesteld.

De ambtshalve exceptie van laattijdigheid wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent de debatten.

2. Het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat wordt gelast met het verder onderzoek van de zaak.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeven januari tweeduizend zestien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Patricia De Somere,	staatsraad,

bijgestaan door

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Bart Tettelin	**Eric Brewaeys**